

הכנסת התשע-עשרה

יוזמים: חברי הכנסת
חיים כץ
אילן גילאון
מיקי רוזנטל
שולי מועלם-רפאלי
מיכל בירן
יעקב מרגי
עפו אגבאריה
אורלי לוי אבקסיס

הצעת חוק הקנבוס הרפואי (גידול, ייצור וצריכה), התשע"ד–2014

פרק א' – מטרה

מטרת החוק 1. חוק זה מטרתו להכיר בקנבוס כצמח מרפא, בעל תועלת רפואית, להסדיר את גידולו וייצורו ולהכיר בזכותם של חולים הנזקקים לקנבוס לעשות בו שימוש לצרכים רפואיים, תוך מניעת שימוש בקנבוס שלא לצורך השימושים האמורים.

פרק ב' – פרשנות

הגדרות 2. בחוק זה –
"מגדל קנבוס רפואי" – אדם המורשה לגדל קנבוס ולהפיק ממנו קנבוס רפואי, לפי סעיף 4;
"מרשם לצריכה" – מרשם שניתן לפי סעיף 11;
"קנבוס" – כל צמח מהסוג קנבוס (Cannabis) וכל חלק ממנו, לרבות שרשיו אך למעט שמן המופק מזרעיו;
"קנבוס רפואי" – קנבוס המשמש למטרות רפואיות, בין שעבר תהליך עיבוד תעשייתי או עיבוד אחר ובין בצורתו הטבעית אשר סופק על ידי מגדל קנבוס רפואי, ואשר צריכתו מתבצעת בהתאם למרשם של רופא מורשה;
"רופא מורשה" – כמשמעותו בסעיף 2 לפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז–1976¹;

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 30, עמ' 594.

"השר" – שר החקלאות.

פרק ג' – כללי

3. איסור גידול, ייצור או צריכה
או צריכה
לא יגדל ולא ייצר אדם קנבוס, לא יפיק ממנו קנבוס רפואי, ולא יצרך אדם קנבוס או קנבוס רפואי אלא בהתאם להוראות חוק זה.

פרק ד' – גידול קנבוס והפקת קנבוס רפואי ושיווקו

4. חובת היתר
לא יגדל ולא ייצר אדם קנבוס ולא יפיק ממנו קנבוס רפואי, אלא אם כן קיבל מאת השר היתר לכך מאת השר לפי חוק זה.

5. הענקת היתר, שינויו ושילתו
(א) השר רשאי להעניק היתר לגידול ולייצור של קנבוס ולהפקת קנבוס רפואי, ורשאי הוא לקבוע בו תנאים (להלן – היתר).

(ב) במתן היתר ובקביעת תנאים בו, יובאו בחשבון, שיקולים שבטובת הציבור, לרבות התאמתו של מבקש ההיתר לגידול וייצור קנבוס רפואי והניסיון של מבקש ההיתר בחקלאות ובגידול וייצור קנבוס רפואי.

(ג) היתר לפי סעיף זה, לרבות זכות מהזכויות המוקנות בו, הינו אישי ואינו ניתן להעברה לאחר, לשעבוד או לעיקול.

6. בקשה להיתר
בקשה להיתר תוגש לשר בכתב, ותכלול את הפרטים שהשר יקבע בתקנות; עד שיותקנו תקנות לעניין זה, יגיש המבקש את בקשתו בכתב והשר יהיה רשאי לבקש השלמות בפרק זמן שלא יעלה על 30 ימים מיום הגשת הבקשה.

7. מתן היתר
השר רשאי לאשר בקשה לפי סעיף 6, להתנות את ההיתר שניתן בתנאים שיש לקיימם לפני מתן ההיתר או אחריו, וכן רשאי הוא, מנימוקים שיירשמו, לדחות את הבקשה להיתר.

8. תוקף היתר
תוקפו של היתר לפי פרק זה יהיה לשבע שנים.

9. הארכת תוקפו של היתר
השר רשאי להאריך את תוקפו של ההיתר לתקופות נוספות.

10. ביצוע ותקנות
השר רשאי לקבוע, לאחר התייעצות עם השר לבטחון פנים ועם שר הבריאות, תנאים למתן ההיתר ופרטים נוספים שייכללו בבקשה לקבלת היתר לפי פרק זה.

פרק ה' – מרשם צריכה בקנבוס רפואי

11. מרשם המתיר צריכה
לא יצרוך אדם קנבוס רפואי, אלא בהתאם למרשם שניתן לו על ידי רופא מורשה ובהתאם להוראותיו.

12. הענקת מרשם
(א) מרשם לפי פרק זה יינתן למטופל בהתאם להמלצתו של רופא מורשה, ולפי מרשם שיינתן למטופל.

(ב) מרשם כאמור אינו ניתן להעברה.

- מתן מרשם 13. מרשם יינתן למטופל הנזקק לקנבוס הרפואי, ולו בלבד.
- מרשם לשימוש 14. (א) מרשם לקנבוס רפואי, שניתן לראשונה, יועבר על ידי הרופא המורשה לידי מי שמינה המנהל הכללי של משרד הבריאות לעניין זה (בסעיף זה – הממונה), בצירוף חוות דעת מטעם הרופא המורשה, המנמקת את הצורך במתן מרשם כאמור.
- בקיבוץ לצרכים רפואיים
- (ב) הממונה רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לבטל מרשם כאמור בתוך 21 יום מיום העברת המרשם.
- (ג) על החלטת הממונה ניתן לערור בתוך שבוע למנהל שייתן את החלטתו בכתב בתוך 21 יום מיום הגשת הערר ולאחר ששמע את החולה ואת הרופא המורשה נותן המרשם.
- (ד) שר הבריאות רשאי להתקין תקנות לצורך ביצוע פרק זה.
- בחינה מחדש 15. רופא מורשה, אשר נתן למטופל מרשם כאמור, יבדוק את הצורך של המטופל במרשם בכל ששה חודשים.
- שינוי מרשם 16. רופא מורשה ידווח למשרד הבריאות על כל שינוי במתן האישור למרשם צריכה בידי רופא מורשה או ביטול המרשם.

פרק ו' – המועצה הלאומית לשימוש, ייצור וגידול של קנבוס רפואי

- מועצה לאומית 17. (א) תוקם מועצה לאומית במשרד הבריאות להסדרת השימוש, הגידול לשימוש, ייצור וגידול קנבוס רפואי והייצור של קנבוס רפואי.
- (ב) במועצה יהיו 8 חברים שיבחרו לפי המלצת שר הבריאות, באישור הממשלה, והם:
- (1) רופא בעל היכרות, ידע וניסיון קליני, בן עשר שנים לפחות, בתחום השפעת הקנבוס הרפואי;
  - (2) נציג השר לביטחון פנים;
  - (3) נציג שר החקלאות;
  - (4) נציג שר האוצר;
  - (5) נציג הסתדרות הרופאים;
  - (6) נציג מועצת הצמחים כמשמעותה בחוק מועצת הצמחים (ייצור ושיווק), התשל"ג–1973², שתמנה המועצה שהוא בעל ניסיון בגידול ובעל רישיון פעיל לגידול קנבוס רפואי לפי הוראות חוק זה;

² ס"ח התשל"ג, עמ' 310.

(7) נציג ארגון הפועל לקידום זכויותיהם של חולים ;

(8) נציג הרשות למלחמה בסמים.

(ג) אלה תפקידי המועצה :

(1) לייעץ לשר בקביעת התקנות, הכללים הנהלים וההנחיות

ליישום חוק זה ;

(2) לייעץ בנוגע לקביעת סטנדרטים לבטיחות בתפעול, בגידול,

בייצור ובשימוש של קנבוס רפואי ;

(3) לקבוע כללים לעניין המחיר של קנבוס רפואי ;

(4) לייעץ לגורמי האכיפה והפיקוח ;

(5) לקבל דיווחים מגורמים מגורמי האכיפה והפיקוח, לפחות

אחת לשנה ;

(6) לייעץ באימוץ טכנולוגיות וגישות טיפוליות חדשות ;

(7) להמליץ בנושא פריסה, מבנה והפעלת שירותים שיבטיחו

יעילות ורצף במתן הטיפולים, נגישות וזמינות של קנבוס רפואי

בהתאם לאמור בחוק זה ;

(8) לפעל ולקדם שיתוף פעולה בין גופים ובין משרדי ממשלה

בתחום ;

(9) לתמוך ולהכווין מחקרים וסקרים בנושא קנבוס רפואי ;

(10) לייעץ בנושא כמות הקנבוס הרפואי הנחוץ לגידול.

(ד) (1) המועצה תקבע את סדרי עבודתה ככל שאלו לא נקבעו ;

(2) המועצה תתכנס לפחות אחת לשלושה חודשים ;

(3) המועצה רשאית להקים ועדות משנה לנושאים שונים

שבתחום טיפולה ;

(4) שר הבריאות, בהסכמת השר לביטחון פנים והשר, יקבע

את סדר עבודת הוועדה.

פרק ז' – הוראות שונות

תיקון פקודת הסמים המסוכנים 18. בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג–1973,³ בתוספת הראשונה
הסמים המסוכנים
[נוסח חדש]

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526.

(1) בחלק א', בסימן א', פרטים 1 ו-2 – בטלים ;

(2) בחלק ב' בסימן א', בסופו יבוא :

; Cannabis	קנבוס	105."
Cannabis Resina	שרף של קנבוס	106.
"Syn: Hashish	ידוע גם בשם : חשיש	

תיקון חוק מועצת 19. בחוק מועצת הצמחים (ייצור ושיווק), התשל"ג-1973, בתוספת, בסופה הצמחים(ייצור יבוא : ושיווק)

"קנבוס רפואי".

הוראת מעבר 20. יראו במי שהיה מורשה לגדל קנבוס, לשם הפקת קנבוס רפואי, או לשווק קנבוס רפואי, בשלוש השנים שלפני חקיקת חוק זה, כאדם העומד בתנאי ההוראות לפי חוק זה, לשם קבלת רישיון כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

תועלתו הרפואית של צמח הקנאביס ידועה בכל העולם, ואף הוכרה בישראל זה מכבר. בשנת 2001 החלה ממשלת ישראל לאפשר שימוש בקנאביס לצרכים רפואיים ובשנת 2011 אף התקבלה החלטת ממשלה להסדיר את השימוש, הגידול ואת ההפצה של הקנאביס לצרכים רפואיים. על פי דוח מרכז המידע של הכנסת, נכון לשנת 2012 ניתן היתר לשימוש בקנאביס רפואי לכ-9,000 חולות וחולים בישראל (ד"ר גלעד נתן "הסדרת השימוש בקנאביס רפואי", מרכז המחקר והמידע של הכנסת, מתאריך 5.3.12). רוב הגורמים העוסקים בנושא מסכימים כי החומר הפעיל בקנבוס (THC), עשוי לסייע בטיפול בכמה בעיות רפואיות, ובהן: מניעת בחילות והקאות הנגרמות מטיפולים הניתנים לחולי סרטן והגברת התיאבון של חולי איידס ואנורקסיה כדי להעלות את משקלם. בנוסף, לקנבוס ולרכיביו יש שימושים רבים נוספים, ובהם :

1. שיכוך כאבים כרוניים לסובלים ממיגרנות, דלקת פרקים ועוד ;
2. מניעת דלקות ובצקות ;
3. הקלת עוויתות הנובעות מטרשת נפוצה ;
4. הקלת הפרעות תנועה הנובעות ממחלות עצביות ;
5. הורדת הלחץ התוך עיני אצל הסובלים מגלאוקומה ;
6. הרחבת כלי הנשימה, המסייעת לטיפול בקצרת (אסטמה) ;
7. מניעת סימפטומים של מחלת הנפילה (אפילפסיה) ;
8. שיפור מצב הרוח לסובלים מדיכאון.

למרות זאת, רבים מהמשתמשים בקנבוס לצרכים רפואיים נתקלים בקשיים בירוקרטים בקבלת הרישיון לשימוש שכיום מותנה בהיתר מיוחד ממונה מטעם משרד הבריאות. הצעת חוק זאת מציעה הסדר חדש בכל הנוגע לגידול, ייצור, וצריכה של קנבוס למטרה רפואית: מנגנון רישוי המסדיר את הגידול של קנבוס וייצור קנבוס רפואי, צריכתו וכן הקמת "המועצה הלאומית"

בהתאם להוראות האמנה היחידה לסמים נרקוטיים (The Single Convention on Narcotic Drugs of 1961), בכל הנוגע לפיקוח ולהסדרת הטיפול בקנבוס למטרות רפואיות ולמחקר במסגרת תפקידה וסמכויותיה תבצע "המועצה הלאומית", את הפעולות האמורות בפרק ו' להצעת החוק.

בנוסף, מוצע לבצע תיקון עקיף בפקודת הסמים המסוכנים, שיביא להעברת הקנבוס מפרק החומרים ללא תועלת רפואית אל הפרק שמפרט חומרים בעלי תועלת רפואית ובכך לאפשר קבלת מרשם צריכה, במקרים שבהם לפי שיקול דעתו של הרופא החולה נזקק לחומר.

סעיף 1

מגדיר מה מטרתו של חוק זה, וזאת לאור הסגולות הרפואיות שבצמח הקנבוס, כמתואר לעיל, ובשים לב לשימושים לרעה שיכולים להיעשות בקנבוס.

סעיף 3

הסעיף קובע איסור גורף על גידול קנבוס ועל הפקת קנבוס רפואי, וכן אוסר על צריכת קנבוס וקנבוס רפואי, אלא בהתאם להוראות חוק זה.

פרק ד' – גידול קנבוס רפואי ושיווקו

סעיפים 4-10

פרק זה קובע כי גידול קנבוס והפקת קנבוס רפואי טעונים קבלת היתר מאת שר החקלאות. הפרק קובע מהן סמכויותיו של שר החקלאות, מהם השיקולים שעליו לשקול בבואו להעניק היתר כאמור ואת אופן הגשת הבקשה להיתר כאמור.

בנוסף, קובע פרק זה כי תוקפו של היתר הוא לשבע שנים. גידול קנבוס המשמש למטרות רפואיות מחייב השקעות כלכליות רחבות היקף, שנועדו לצורך שמירה על איכות התוצרת החקלאית ואבטחתה. היתר לתקופה של 7 שנים מעניק אופק כלכלי לבעל ההיתר, ונותן לו תמריץ להשקיע יותר, באופן שימקסם את התועלת של החולים העושים שימוש בקנבוס הרפואי.

פרק ה' – מרשם צריכה בקנבוס רפואי

סעיפים 11-16

פרק זה מסדיר את השימוש והצריכה של קנבוס רפואי, והוא קובע כי צריכה של קנבוס רפואי תיעשה בהתאם למרשם רופא מורשה, ובהתאם להוראות המרשם. תוקפו של מרשם שניתן לפי פרק זה הוא ששה חודשים, הניתנים להארכה בידי רופא מורשה.

פרק ו' – מועצה לאומית

סעיף 17

הסעיף קובע כי תוקם במשרד הבריאות מועצה להסדרת השימוש, הגידול, והייצור של קנבוס רפואי. בין תפקידי המועצה יהיה מתן ייעוץ לשרים בקביעת תקנות, כללים והנחיות ליישום החוק, קביעת כללים לעניין מחיר הקנבוס הרפואי, לתמוך ולהכין מחקרים וסקרים בנושא קנבוס רפואי ולייעץ בנושא כמות הקנבוס הרפואי הנחוץ לגידול.

סעיף 18 – תיקון עקיף לפקודת הסמים המסוכנים

מוצע תיקון עקיף לפקודת הסמים המסוכנים, לפיו יועבר הקנבוס מפרק החומרים ללא תועלת רפואית אל הפרק שמפרט חומרים בעלי תועלת רפואית ובכך לאפשר קבלת מרשם רופא, במקרים שבהם לפי שיקול דעתו של הרופא החולה נזקק לחומר.

סעיף 19 – תיקון עקיף לחוק מועצת הצמחים

מוצע תיקון עקיף לחוק מועצת הצמחים, אשר לפיו קנבוס יחושב לצמח לפי החוק האמור.

סעיף 20 – הוראות מעבר

סעיף זה קובע כי יראו במי שהיה מורשה לגדל קנבוס לשם הפקת קנבוס רפואי, או לשווק קנבוס רפואי בשלוש השנים עובר לחקיקתו של חוק זה, כאדם העומד בתנאי חוק זה, לרבות תקנות מכוחו ככל שיותקנו, לשם קבלת רישיון לגידול קנבוס ולהפקת קנבוס רפואי.